

lige Pantelaanere for Ting, hun havde pantsat. Det viser sig da, at Pantelaanerne have beregnet sig fra nogle og 60 til c. 120 pCt. pro anno i Rente. Hun havde f. Eks. pantsat en Barnevogn for 8 Kr., og Renten beregnedes i halvanden Maaned til 1 Kr. 20 Ø.; det bliver 9 Kr. 60 Ø. pro anno i Rente af en Laanesum paa 8 Kr., hvad der dog er en alt for kolossal Rente. I det hele taget drives der her i Byen en Trafik med Laan paa Møbler og mod Kaution, som er af en i høj Grad uheldig Beskaffenhed. Hvis jeg ikke er fejl underrettet, eksisterer der her i Byen en Laanekasse, som laaner Penge ud mod Pant i Møbler og mod Kaution ved Siden af. Den betinger sig ganske vist ikke mere end 6 pCt. af den Kapital, som laanes ud mod denne Sikkerhed, men det maa ikke glemmes, at der er betinget Afdrag, og at der stadig skal svares 6 pCt. af hele Laanet, og ogsaa der er betalt Afdrag, indtil det sidste Afdrag er betalt. Paa den Maade kommer man ind paa det, som vel ikke efter Loven, men efter den almindelige Betragtning staaar som den gemeneste Aager. Det vil da naar man overhovedet kommer ind paa disse Spørgsmaal om, hvordan man skal skaffe Folk Laan i en snæver Vending, være rimeligt, om man tog Initiativet fra dette Tings Side til at faa dette Spørgsmaal overvejet i dets Helhed, da Regeringen ikke har villet tage Initiativet dertil. Jeg foreslaar derfor, at dette Ting nedsætter et Udvalg, dog ikke alene til at overveje denne Sag, men for at det, med det foreliggende Lovforslag som Udgangspunkt, kan blive Genstand for Overvejelse, hvad der kan gøres for at befri de Folk, som i en snæver Vending skulle have et Laan paa deres Møbler, fra at blive udbyttede paa en alt for aageragtig Maade. Det er muligt, at man kunde gøre dette ved at lade Statens Assistenshus oprette Filialer rundt om og man kunde maaske ogsaa gøre det saaledes, at man ophævede Assistenshuset og gav Statstilskud til et Aktieselskab for billige Laan. Der eksisterer allerede et saadant Aktieselskab, og det eventuelle Udvalg kunde faa Underretning om, hvilken Rente det tager. Maaske der dér var en Vej at komme frem ad, men det forekommer mig, at det vilde være urimeligt, om man vilde følge det andet Tings Eksempel, og uden videre vedtage dette Lovforslag. Jeg finder, at der i disse Betragtninger, som dette Lovforslag kan give Anledning til, er Stof nok til Overvejelser i et eventuelt Udvalg.

Philipsen: Jeg deler ganske den Forundring, den ærede første Taler har udtalt over, at dette Lovforslag er gaaet igennem det andet Ting uden at have tildraget sig nogen som helst Opmærksomhed eller være blevet gjort til Genstand for nogen som helst Omtale. Jeg maa endvidere sige, at jeg ogsaa er en Smule forundret over, at dette Lovforslag er fremkommet just nu. Man finder ingen Oplysninger derom i Motiverne. Der gives ikke deri nogen Forklaring af, hvorfor man just nu har fundet, at dette var en Sag, som maatte være Genstand for Lovgivningsmagtens Opmærksomhed. Det er mig ganske vist ad anden Vej bekendt, at man tænker paa at flytte Assistenshuset og drage den Plads, det indtager, ind under de Foranstaltninger til Fiskehandelens Fremme her i Kjøbenhavn, som man har under Overvejelse. Men hvorfor man just vil benytte denne Lejlighed til ogsaa at afskaffe dette gamle Privilegium for Assistenshuset, er mig ikke klart. Der forekommer mig ikke at være nogen Forbindelse derimellem. Der er heller intet andet Forhold, mig bekendt, der kan forklare, at man kommer med dette Lovforslag i dette Øjeblik. Men, som den første Taler allerede har antydnet, forekommer det mig, at Lovforslaget giver Anledning til Overvejelser just af den Art, som hans Ytringer gik ud paa, nemlig om, hvorvidt man ikke langt hellere end at ophæve det Privilegium, Assistenshuset nyder, burde gøre i alt Fald en Del af denne Ret til en Bestanddel af Landets almindelige borgerlige Lovgivning. Jeg sigter hermed til Spørgsmaalet om Vindikationsrettens Udstrækning i dansk Ret. Den overordentlig store Udstrækning, som Retten for Ejeren til at tilbagesøge Ting, der ere frakomme ham paa ulovlig Maade, har i dansk Ret, skyldes en manglehundredaarig gammel Tradition, men det turde ogsaa være det eneste, der lader sig sige til Gunst for den. En Sammenligning med fremmede Landes Lovgivning og netop med Lovgivning fra den nyeste Tid viser, at man andetsteds i Verden har en anden Opfattelse af dette Forhold. Foruden at henvise til den bekendte Bestemmelse i den franske civile Lovbog, Code Napoléon: „*possession vaut titre*“ skal jeg tillade mig at henvise til den ny tyske civile Lovbog § 929 og følgende, hvorefter man i det væsentlige har opstillet den samme Regel, som den franske Lovgivning har, og som vistnok kan siges at være den almindelige europæiske Lovgivning paa dette Omraade,